

§ 174 poštovního řádu; z toho plyne povinnost žalovaného ke vrácení peněz, zaslaných Marii F-ové starší, vydaných však listonošem L-em žalovanému bez písemné plné moci.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pokud jde o dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), nelze přisvědčiti dovolateli, že odvolací soud nesprávně posoudil spornou věc s právního hlediska. Správně vycházel odvolací soud, řeše tuto spornou věc, z předpisů poštovního řádu ze dne 22. září 1916, čís. 317 ř. zák. Podle § 120 tohoto řádu pokládá se za příjemce zásilky, kdo přijetí zásilky potvrdil; to učinil v souzeném případě žalovaný svým jménem bez jakéhokoli dodatku a jest proto pokládati jen jeho proti poštovní správě za příjemce sporné peněžité zásilky. Žalovaný však podle poštovního řádu ku přijetí zásilky nebyl oprávněn, nýbrž zásilka měla podle § 114/1 pošt. řádu býti doručena adresátce Marii F-ové st. Přijal proto žalovaný podle těchto předpisů poštovního řádu zásilku neprávem, ježto podle nich neměl nárok a právo na její přijetí, a jest proto poštovní správa oprávněna podle § 174 pošt. řádu požadovati na něm vrácení bezdůvodně přijatých peněz, jak správně dovodil napadený rozsudek, k jehož výstižným důvodům se v ostatním poukazuje. Ježto žalovaný podle citovaných předpisů poštovního řádu jest povinen vrátiti poštovní správě přijatou peněžní zásilku, netřeba se již ani zabývati uplatňovaným dovolacím důvodem rozporu se spisy (§ 503 čís. 3 c. ř. s.), neboť je bezvýznamné, zda Marie F-ová st. zmocnila žalovaného ku přijetí peněz a kvitování jejich přijetí, ano podle § 114 čís. 5 pošt. řádu ústní zmocnění nestačí ku přijímání zásilek a náhradní doručení při sporné zásilce bylo vyloučeno podle § 127 pošt. řádu.

Čís. 11078.

Směnečný zákon ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928.

Domicil jest nevypíněn jen, není-li v něm pojmenován domiciliát, je-li však uvedeno vedle bydliště trasátova jiné místo splatnosti. Pokud jest míti za to, že v dodatku na směnce bylo stanoveno různé místo splatnosti od udaného bydliště trasátova a že v něm byla pojmenována osoba domiciliáta.

Místo, kde se má státi protest, jest podstatnou jeho náležitostí; protest v jiném místě než místě splatnosti nemá význam.

(Rozh. ze dne 15. října 1931, Rv I 1120/31.)

Na směnce, o níž tu jde, byl uveden jako směnečník Jan Gustav P. v Žatci. Ve směnce byla poznámka domicilu tohoto doslovu: Splatno u Spar a Creditkassa v Rybářích a u toho šampilkou vyznačený doda-

tek: V notariátní kanceláři v Karlových Varech, Notářství H., Karlovy Vary. Směnka byla protestována na notářství H-ově v Karlových Varech. K žalobě Spar- und Kreditkassa, zapsaného společenstva s r. o. v Rybářích vydal soud prvě stolice směnečný platební příkaz proti Janu Gustavu P-ovi, Růženě P-ové, Josefu L-ovi, Karlu H-ovi a Anně H-ové (proti těmto dvěma jako indosantům). Námitky proti směnečnému platebnímu příkazu podali jen Karel a Anna H-ovi v tomto směru: Asi před pěti roky přišel k nim P. s nevyplněným směnečným blanketem a prosil je o podpisy. Směnka byla úplně prázdná a neměla ani záznam o domiciliátu. Podepsali se na rubu, domicilování nebylo ujednáno ani výslovně, ani mlčky. Asi za čtyři nebo pět let poté vyplnila žalující pokladna směnku bez jejich souhlasu a domicilovala, nevyžádavši si k tomu souhlas manželů P-ových. Směnka jest neplatná, obsahující dvojí místo placení, a to u spořitelny a úvěrní pokladny v Rybářích a v notářské kanceláři notáře Josefa H-a v Karl. Varech. Směnečný nárok proti žalovaným jako indosantům není po právu, jelikož podepsali na rubu prázdnou směnku, takže směnka in bianco byla předána P-em žalující pokladně jako výstavkyni. Nepředali tudíž směnku, ani valutu nikdy neobdrželi, jde o žiro na oko. Směnka měla býti k zachování směnečného práva proti žalovaným řádně protestována a to, an domicil nebyl vyplněn, u P-a v Žatci. To se nestalo. Druhý záznam o domicilování »splatno v notářské kanceláři v Karlových Varech, notářství Josef H. v Karl. Varech« byl přičiněn na směnce teprve po 30. říjnu 1930. Protest sám byl proti zákonu, odporuje §§ 5 a 98 směn. zákona. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e ponechal směnečný platební příkaz v platnosti, o d v o l a c í s o u d směnečný platební příkaz proti Karlu a Anně H-ovým zrušil. D ů v o d y: Ve směnce jest místo placení rozdílné od bydliště trasáta a jest proto směnka směnkou domicilovanou (§ 22 směn. zák.), avšak jest směnkou s nevyplněným domicilem, ježto domiciliát není uveden jménem. Platiti není firmou Spar- und Kreditkassa v Rybářích, ani notářskou kanceláři v Karlových Varech, nýbrž u Spar- und Kreditkassa a v notářské kanceláři v Karlových Varech. Není-li domicil vyplněn, není-li uveden nikdo, kým nebo jehož prostřednictvím jest platiti, jest protestovati pro neplacení proti akceptantovi, ježto není tu splnomocněnce trasáta, od něhož by bylo lze požadovati zaplacení. Tak tomu jest v souzeném případě, kde jest uvedeno zcela všeobecně »u« a »v«. Již z tohoto důvodu nevyhovuje protest zákonu (§ 37 směn. zák.), ježto placení bylo požadováno od žalobkyně, nikoliv od akceptanta P-a a ježto nebyl učiněn protest pro neplacení proti němu. Než ani tato okolnost není beze všeho zřejmá z protestu, neboť není v něm vůbec uvedeno, od koho bylo placení požadováno a proti komu protest směřuje, což podle §§ 37 a 95 směn. zák. jest podstatným požadavkem. Že placení bylo požadováno od žalobkyně, lze souditi jen z toho, že v protestu jest uvedeno, že praktikant Josef U., jenž jediný byl přítomen, odpověděl, že nedošlo krytí. Avšak podle udání žalobkyně jest U. jejím vlastním úředníkem. Než něco podobného nesmí vyplynouti z úsudku, neboť podle § 95 (2) směn. zák. nutno mezi jiným pojmouti do protestu

jméno nebo firmu osoby, pro niž a proti níž bylo protestováno, což se nestalo. To tedy jest druhé porušení zákona, které již samo o sobě způsobuje neplatnost protestu. K tomu posléze druží se i okolnost třetí: Protest byl učiněn na nesprávném místě. Není správný názor prvního soudce, že jest lhostejno, kde se protest učiní, zda v obchodní místnosti, či v bytě či na jiném místě. Jak již uvedeno, jde o nevyplněný domicil, než přes to o směnku domicilovanou. Nadapený rozsudek však uvádí, že splatnost směnky byla určena u Spar- und Kreditkassa v Rybářích, u žalujícího ústavu, a platiti tam měl trasát, jenž se měl starati o úhradu, a opomenul-li toho, bylo k uchování směnečného práva proti indosantům zapotřebí protestu. Než svolení domiciliáta, by směnka nebyla protestována v její obchodní místnosti, nýbrž v notářské kanceláři H. v Karlových Varech, vyplývá ze stampilky »V notářské kanceláři v Karlových Varech, Notářství H., Karlovy Vary«. Nehledíc k přípustnosti takovéto samovolné poznámky, zaměňuje první soudce pojem platiště s místem placení. Jen když místo placení a trasátovo bydliště jest v témže místě (obci) a uvádí se jiná místnost než obchodní místnost nebo byt trasátů, kde se má platiti, lze mluvit o platišti, o nevlastním domicilu. Na směnce jsou však uvedeny dvě různé politické obce, Rybáře a Karlovy Vary, které tvoří dva různé domicily a kde má proto platiti jen první domicil podle § 3 čis. 7, poslední věta. Podle § 39 směn. zák. nelze ani za souhlasu trasáta presentovati ku placení na jiném místě, než v místě domicilu. Na dodatek »v kanceláři notářství H. v Karlových Varech« jest hleděti jako na nepřipojený. Jelikož však bylo protestováno v Karlových Varech, stalo se tak na nesprávném místě (§ 39 směnečného zákona) a má to proto stejně jako jiná porušení § 37 směn. zák. v zápětí, že protest jest neplatný, což však musilo přivoditi ztrátu směnečných práv proti žalovaným jako indosantům podle § 39 směn. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatelka vytýká právem, že aejde o nevyplněný domicil, bylo-li ve směnce s adresou trasáta »Johann Gustav P. in Saaz« připojeno »Zahlbar bei der Spar- und Kreditkassa in Fischern«. Nevyplněn jest domicil jen, není-li v něm pojmenován domiciliát, je-li však uvedeno kromě trasátova bydliště jiné místo splatnosti. Podle obsahu směnky nemůže býti pochybnosti o tom, že doložkou »splatno u Spar- und Kreditkassa v Rybářích«, mělo býti stanoveno, že směnka má býti vyplacena v Rybářích, nikoli v Žatci; toto místo mělo býti patrně jen označením trasátova bydliště a dodatek s p l a t n o u . . . v Rybářích, zřejmě označoval místo splatnosti vedle trasátova bydliště a uváděl i osobu domiciliátovu. Že firma žalující pokladny zní »Spar- und Kreditkassa in Fischern, registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung«, nic na tom nemění, ježto pro nepředpojatého čtenáře směnky nemůže vzejít pochybnost, že Rybáře nebyly uvedeny jen jako součást firmy, nýbrž jako místo splatnosti, místo, kde směnka má býti vyplacena. Pro to

svědčí zejména slovo »splatno«, »zahlbar«. Nebylo by pochopitelné, by se vykládal dodatek tak, že má znamenati jen platební, když by tato přece nebyla v Žatci, které místo by jinak zůstalo místem splatnosti. Proto jest dodatek »splatno« atd. vyložiti jen tak, že jím bylo stanoveno různé místo splatnosti od udaného bydliště trasátova a že v něm byla pojmenována osoba domiciliáta, takže jde o vyplněný domicil. Je-li tomu tak, jest další připojené místo splatnosti »v notářské kanceláři v Karlových Varech notářství H-ovo v Karlových Varech« druhým místem splatnosti, jež však platí za nedoložené (§ 3 čís. 7 směn. zák.). Bylo proto směnku protestovati v Rybářích v místnostech žalobkyně, po případě — byl-li domicil protiprávně připojen, což řešiti netřeba — v bydlišti trasátově v Žatci. Protest v Karlových Varech v notářské kanceláři není platný, protože se stal materiálně jinde, než se státi měl. Nejde jen o nedůležitou formalitu, ježto místo, kde se protest má státi, je podstatnou jeho náležitostí, a protest v jiném místě, než v místě splatnosti, nemá význam. V tom má odvolací soud pravdu a nezáleží na tom, zda má pravdu i v tom, že protest jest neplatný proto, že v něm není uvedeno, proti komu směřuje a jaká výzva byla učiněna protestujícím notářem k protestátu a jak tento odpověděl. Nebyl-li vznesen platný protest, ztrácí majitel směnky nárok proti indosantům a proto odvolací soud právem směnečný platební rozkaz zrušil.

Čís. 11079.

Směnečný zákon ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928.

Podepsal-li jednatel společnosti s r. o., jenž byl uveden ve směneční adrese osobně, směnku pod zněním *existující společnosti s r. o.*, jde o odepření osobního přijetí směnky. Prohlášení jeho nelze považovati ani za akcept společnosti s r. o. (již měli zastupovati a znamenati dva jednatele) připojený neoprávněným zmocněncem.

(Rozh. ze dne 15. října 1931, Rv I 1593/31.)

Směnečná adresa směnek, o něž jde, zněla »Monsieur Frant. H., Société G. Film«. Akcept směnek byl proveden tím způsobem, že pod razítkem G. Film, společnost s r. o., byl podepsán Frant. H. Společnost G. Film zastupovali a firemně znamenali společně oba jednatele František H. a Karel P., nebo jeden jednatel a prokurista, jenž však dosud nebyl zapsán. Směnečné platební příkazy proti Františku H-ovi ponechal procesní soud první stolice v platnosti, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Směnka nebyla adresována na firmu »G.-Film, společnost s r. o.«, neboť zněla na pana Františka H-a s přídavkem »Société G.-Film«, což není vůbec textem firemního označení oné společnosti. Směnky nejsou akceptovány firmou: »G.-Film společnost s r. o.«, ježto razítko není podepsáno oběma jednately, nýbrž jen žalovaným Františkem H-em. Poněvadž není vyhověno ani předpisu